

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΥ016	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ' (ΕΑΡΙΝΟ)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου – ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	'Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα A

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα B
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν τις ποικίλες προσεγγίσεις στη διδακτική της γλώσσας
- να κατανοούν την επίδραση της γλωσσολογίας στη διδακτική της γλώσσας
- να αντιλαμβάνονται τον ρόλο της γραμματικής στο πλαίσιο της επικοινωνιακής-κειμενοκεντρικής μεθόδου
- να προσεγγίζουν τη γραμματική δομή της νέας ελληνικής μέσω γλωσσολογικής οπτικής και, πιο συγκεκριμένα,
- να περιγράφουν το ονοματικό σύστημα της νέας ελληνικής (γένος, αριθμός, πτώση, κλίση)
- να περιγράφουν το ρηματικό σύστημα της νέας ελληνικής (χρόνος, ποιόν ενεργείας, φωνή, έγκλιση)
- να περιγράφουν το προτασιακό σύστημα της νέας ελληνικής (κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις)
- να σχεδιάζουν βιωματικές και παιγνιώδεις γραμματικές δραστηριότητες

Επιπλέον, αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες

- αντίληψης, σύγκρισης και αξιολόγησης των ποικίλων προσεγγίσεων διδακτικής της γλώσσας
- κατανόησης βασικών γραμματικών φαινομένων
- σχεδιασμού διδακτικών προτάσεων με άξονα τη γραμματική περιγραφή (έμφαση στο επικοινωνιακό-κειμενοκεντρικό μοντέλο και σε σύγχρονες μαθητοκεντρικές μεθόδους)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγειακής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Συμμετοχή και δημιουργικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η διδακτική της γλώσσας στην αρχαιότητα
- Η παραδοσιακή μέθοδος: Απαρχές και χαρακτηριστικά
- Η δομιστική προσέγγιση: Βασικές αρχές
- Η επικοινωνιακή/κειμενοκεντρική προσέγγιση: Βασικές αρχές
- Η διδακτική της γλώσσας και τα Αναλυτικά Προγράμματα
- Η διδακτική της γραμματικής στο πλαίσιο της επικοινωνιακής/κειμενοκεντρικής προσέγγισης
- Γραμματικά φαινόμενα
- Σχεδιασμός διδακτικών δραστηριοτήτων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία																		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint • Χρήση του διαδικτύου για μελέτη επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού • Ανάρτηση υλικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος • Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες 																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>108</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	108	Εξετάσεις	3									Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																		
Διαλέξεις	39																		
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	108																		
Εξετάσεις	3																		
Σύνολο Μαθήματος	150																		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα</i>	<p>Γραπτή εξέταση στην ελληνική γλώσσα Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμών</p> <p>Προαιρετική προσθετική εργασία</p>																		

από τους φοιτητές.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΒΑΣΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ (από τον Εύδοξο)

Μήτσης, Ν. Σπ. (2015). *Γραμματική & Επικοινωνία: Η γραμματική ως θεωρία και πρακτική στο πλαίσιο της επικοινωνιακής προσέγγισης της γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.

Holton, D., Mackridge, P. & Ειρ. Φιλιππάκη-Warburton. (1999). *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: εκδ. Πατάκη.

B. ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχάκης, Α. (2005). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: εκδ. Πατάκη.

Baynham, M. (2002). *Πρακτικές γραμματισμού*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Γεωργακοπούλου, Α. & Δ. Γούτσος. (2011). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: εκδ. Πατάκη [ανανεωμένη έκδοση, πρώτη έκδοση 1999].

Γεωργαλίδου, Μ. (2014). Παιδικός λόγος. Στο Γεωργαλίδου, Μ. Σηφιανού & B. Τσάκωνα (επιμ.), *Ανάλυση Λόγου: Θεωρία και εφαρμογές*, 361-398. Αθήνα: Νήσος.

Ιορδανίδου Α. & Α. Φτερνιάτη (επιμ.) (2000). *Επικοινωνιακές διδακτικές προτάσεις για το γλωσσικό μάθημα στο δημοτικό σχολείο*. Αθήνα: εκδ. Πατάκης.

Καψάλης, Γ. Δ. & Κατσίκης, Α.Ν. (επιμ.) (2007). *Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας*. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής.

Κουτσογιάννης, Δ. (2006). «Διδασκαλία της ελληνικής σήμερα: Δεδομένα και ζητούμενα». *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 27: 233-251.

Κουτσογιάννης, Δ. (2017). *Γλωσσική διδασκαλία: Χθες, σήμερα, αύριο. Μια πολιτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου*. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.

Ματσαγγούρας, Η. (επιμ.) (2007). *Σχολικός εγγραμματισμός: Λειτουργικός, κριτικός, επιστημονικός*. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.

Ματσαγγούρας, Η. Γ. (2000). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Ματσαγγούρας, Η. (2011). *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας : I. Θεωρία της διδασκαλίας: II. Στρατηγικές διδασκαλίας*. Αθήνα: Gutenberg.

Μήτση, Α. (2019) Η συμβολή της γραμματικής στην ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών: παρουσίαση πειραματικής εφαρμογής με βάση τις αρχές της επικοινωνιακής - κειμενοκεντρικής προσέγγισης στην Ε' Δημοτικού, Διδακτορική Διατριβή: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, doi: 10.12681/eadd/45863

Μήτσης, Ν. Σπ. (2004). *Η διδασκαλία της γλώσσας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης. Εισαγωγή στη θεωρία και τις τεχνικές του επικοινωνιακού μοντέλου*. Αθήνα: Gutenberg.

Μήτσης, Ν. Σπ. (2019). *Γλώσσα, γλωσσολογία και γλωσσική διδασκαλία: Η διδακτική της γλώσσας ως αυτόνομος επιστημονικός κλάδος της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας*. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.

Μπέλλα, Σπ. (2015). *Πραγματολογία. Από τη γλωσσική επικοινωνία στη γλωσσική διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.

- Παπαδοπούλου-Μανταδάκη, Σμ. (2004). *Η μάθηση της ορθογραφίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Ράλλη, Α. (2007). *Η σύνθεση λέξεων*. Αθήνα: εκδ. Πατάκη.
- Τεντολούρης, Φ. & Σ. Χατζησαββίδης (2014). *Διδασκαλία της Γλώσσας: Ιστορία, Επιστημολογία και Αναστοχαστικότητα*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Τζωρτζάτου, Κ. 2021. *Η πρόσληψη της ορθογραφίας σε εκπαιδευτικό περιβάλλον: Κοινωνιογλωσσολογική προσέγγιση*. Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή. Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Τσιτσανούδη-Μαλλίδη Ν., & Μήτση Α. (2016). Επικοινωνιακή γραμματική και γλώσσα: Δεδομένα και εξελίξεις που οδηγούν στη λειτουργική αξιοποίηση της γραμματικής γνώσης. *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, 9(2), 1–26.
- Φιλιππάκη-Warburton, Ει., Γεωργιαφέντης, Μ., Κοτζόγλου, Γ., & Λουκά, Μ. (χ.χ.). *Γραμματική Ε' & ΣΤ' Δημοτικού*. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ανάδοχος Συγγραφής: Εκδόσεις Πατάκη.
- Χατζησαββίδης, Σ. (2001). Η διδασκαλία της δομής της γλώσσας και το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της ελληνικής γλώσσας στο Δημοτικό σχολείο. Στο Μάθηση και διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής και ως δεύτερης γλώσσας, Πρακτικά Συνεδρίου, επιμ. Μ. Βάμβουκας, Α. Χατζηδάκη, τόμος Α: 153-164. Αθήνα: Ατραπός.